

PLAN DIGITALIZACIJE
Gradska knjižnica "Don Mihovil Pavlinović"
2026.

I.

Gradska knjižnica „Don Mihovil Pavlinović“ Imotski na osnovi Plana digitalizacije knjižnične građe Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu dostavlja Plan digitalizacije građe za 2026. godinu s ciljem očuvanja vrijednih i osjetljivih jedinica, povećanja dostupnosti izvora čitateljima, studentima, istraživačima, uključivanja u nacionalni okvir Hrvatske digitalne knjižnice (HDK) te promicanja kulturne i znanstvene baštine Imotskog i Imotske krajine. Plan je usklađen sa zakonskim okvirima (Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 103/21), Zakon o autorskom pravu (NN 111/21), Standard za digitalne knjižnice (NN 103/21), Smjernice Ministarstva kulture i medija (2020., 2023.)), kao i s Odlukom o prioritetima za digitalizaciju kulturne baštine (2023.) i Planom digitalizacije građu javnim knjižnicama (NSK, 2025).

UVOD

Gradska knjižnica „Don Mihovil Pavlinović“ Imotski kao središnja kulturna ustanova Imotske krajine sustavno prikuplja, obrađuje i čuva zavičajnu građu od iznimne kulturne, povijesne i identitetske vrijednosti.

S obzirom na postojanje vrijedne i bogate dokumentarne i fotografske baštine 20. stoljeća, nužno je bilo pristupiti sustavnoj digitalizaciji radi:

- dugoročne zaštite izvorne građe
- osiguravanja javne dostupnosti
- sprječavanja propadanja materijala
- uključivanja lokalne baštine u nacionalne i europske digitalne sustave.

S tim u vezi u 2026. digitalizirali smo lokalni list Imotsku krajinu od prve godine izlaženje 1970. do zadnjeg objavljenog broja 2002, a što je vidljivo na portalu eKultura

O DIGITALNOJ ZBIRCI

Digitalna zbirka lokalnog lista Imotska krajina dostupna je online na portalu eKultura putem sustava e-građe, a poveznica za pregled vodi na FOI-evu platformu digitalne knjižnice <https://library.foi.hr/lib/knjiga.php?B=1&item=N00380&H=890&ti=1774870737#> i obuhvaća digitalizirana izdanja od 1970. do 2002., nastala u sklopu projekta *Digitalizacija lokalnog lista Imotska krajina* Gradske knjižnice „Don Mihovil Pavlinović“ Imotski.

Digitalizaciju je provela tvrtka Metel Point u Varaždinu. Ovo je temeljna digitalna arhiva za istraživanje društvene, kulturne i povijesne baštine Imotske krajine.

Sadrži tisuće stranica vijesti, fotografija i kronika iz društvenog, političkog, kulturnog i sportskog života Imotske krajine.

Digitalni preslici su u PDF formatu, dostupni za pregled čitateljima iz cijelog svijeta.

Digitalizacija je provedena u sklopu nacionalnog projekta eKultura – Digitalizacija kulturne baštine, uz potporu Ministarstva kulture i medija 2025.

Projekt je Gradskoj knjižnici Imotski omogućio ulazak u prestižan krug institucija čija se građa objavljuje na portalu eKultura.

Imotska krajina je jedno od najvažnijih lokalnih glasila Dalmacije, s 32 godine kontinuiranog izlaženja i desecima tisuća stranica dokumentarne vrijednosti.

1. STRATEŠKI CILJEVI

1.1. Zaštita i trajna pohrana vrijedne građe

Digitalizacija rijetkih knjiga, rukopisa i zbirki uz poštivanje konzervatorskih standarda.

1.2. Uspostava digitalnog repozitorija

Izrada javno dostupne mrežne platforme s metapodacima prema međunarodnim standardima (MARC, Dublin Core), kompatibilne s nacionalnim sustavima digitalne baštine.

2.3. Povećanje dostupnosti kulturne baštine

Omogućavanje znanstvenicima, studentima i široj javnosti pristup digitaliziranoj građi bez ugrožavanja izvornika.

2.4. Razvoj stručnih kapaciteta

Edukacija knjižničnog osoblja za digitalnu obradu, pohranu i upravljanje digitalnim sadržajima.

2. PRIORITETNI PROJEKTI (2026. – 2030.)

2.1. Digitalizacija lokalnog lista Imotska krajina u Zavičajnoj zbirci - Digitalna zbirka „Imotska krajina“

- visoko-rezolucijsko skeniranje
- izrada stručnih opisa
- suradnja s konzervatorskim odjelima
- povijesne fotografije
- lokalna periodika
- arhivska dokumentacija

- privatne zbirke (uz suglasnost vlasnika)

2.2. Digitalna interpretacija baštine

Razvoj virtualnih izložbi i suvremenih interpretacijskih modela, nadovezujući se na dosadašnje inovativne projekte poput hologramske interpretacije pjesnika Tin Ujević, čime se povezuje tradicijska baština i suvremena tehnologija.

3. INFRASTRUKTURNE POTREBE

Za provedbu plana potrebno je osigurati:

- Vanjska tvrtka koja na profesionalnim skenerima za staru i osjetljivu građu vrši digitalizaciju.
- Server i sustav sigurnosne pohrane.
- Licencirani softver za upravljanje digitalnim repozitorijem.
- Stručnu IT podršku.
- Kontinuiranu edukaciju djelatnika, koji bi u budućnosti samostalno obavljali proces digitalizacije.

4. FINANCIJSKI OKVIR (procjena)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (2026.–2030.):

100.000 – 150.000 EUR

Financiranje:

- Program javnih potreba u kulturi RH Ministarstvo kulture i medija, Splitsko-dalmatinska županija.
- Posebni programi digitalizacije
- EU fondovi (uz partnersku podršku)
- Grad Imotski (sufinanciranje)

5. USKLAĐENOST S NACIONALNIM STRATEGIJAMA

Projekt je usklađen s:

- Nacionalnom razvojnom strategijom RH
- Strategijom digitalizacije kulturne baštine
- Smjernicama razvoja knjižnične djelatnosti

Digitalizacija lokalne baštine pridonosi ravnomjernom kulturnom razvoju Republike Hrvatske i dostupnosti kulturnih sadržaja izvan velikih urbanih središta.

6. OČEKIVANI REZULTATI

- Digitalizirano najmanje 10.000 jedinica građe u petogodišnjem razdoblju.
- Uspostavljen funkcionalan javni repozitorij.
- Uključivanje građe u nacionalne digitalne portale.
- Jačanje znanstvene i kulturne prepoznatljivosti Imotske krajine.
- Osigurava se zaštita dijela vrijedne Zavičajne zbirke,
- povećava se dostupnost znanstvenih i stručnih izvora,
- Doprinosi se očuvanju kulturne baštine te se integrira u nacionalnu i međunarodnu mrežu digitalnih knjižnica.

ZAKLJUČAK

Digitalizacija fonda Gradske knjižnice „Don Mihovil Pavlinović“ Imotski predstavlja projekt od regionalnog i nacionalnog značaja. Sustavnom provedbom osigurava se trajna zaštita vrijedne kulturne baštine te njezina dostupnost budućim generacijama.

Knjižnica izražava spremnost za partnersku suradnju s Ministarstvom kulture i medija RH te Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u cilju realizacije navedenog strateškog plana.

Gradska knjižnica „Don Mihovil Pavlinović“ Imotski sugerira digitalizaciju nekoliko nedostajućih brojeva lokalnog lista Imotska krajina ukoliko ih pronađemo. Dopuštenje digitalizacije potvrdio je glavni urednik Ante Aračić.

Plan izradila

Ravnateljica GKI

Dr. sc. Marija Jović

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Marija Jović".

Dostaviti:

1. Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo NSK, Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice
2. Voditeljici Razvojno-matične službe
3. Knjižničnom odboru
4. Pismohrani